

ข้อพึงระวังของผู้บังคับบัญชาในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

นำเสนอเมื่อ : 6 ม.ค. 2558

ข้อพึงระวังของผู้บังคับบัญชาในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

สวัสดีค่ะ เพื่อนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่าน
วันนี้ดิฉันขอนำเสนอเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนเริ่มต้นของกระบวนการสอบสวนทางวินัยที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง
เพราะหากผู้บังคับบัญชาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่ถูกต้องตามกฎหมาย
จะมีผลทางกฎหมายตามมาอีกมากมาย
ดิฉันจึงอยากนำเรื่องนี้มาพูดคุยกันเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องค่ะ

เมื่อกรณีมีมูลว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
กฎหมายกำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจตามมาตรา 53 ของผู้ถูกกล่าวหา
เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ต้องดำเนินการตามนัยข้อ 3 ของกฎ ก.ค.ศ.
ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.2550 กล่าวคือ คณะกรรมการสอบสวนต้องประกอบด้วย
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือข้าราชการพลเรือนอย่างน้อยสามคน

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้มีวิพยานะ
ประธานกรรมการสอบสวนต้องดำรงตำแหน่งและมีวิพยานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา
และแมภายหลังประธานกรรมการจะดำรงตำแหน่งหรือมีวิพยานะต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา
ก็ไม่กระทบถึงการได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ และกรรมการคนใดคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง
ดังนี้

- 1) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย
- 2) เป็นนิติกร
- 3) เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมการดำเนินการทางวินัย หรือ
- 4) เป็นผู้ มีประสบการณ์ในการสอบสวน

หากคณะกรรมการสอบสวนมีได้มีองค์ประกอบและคุณสมบัติดังกล่าว
ถือว่าการสอบสวนทั้งหมดเสียไปตามขอ 43 ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.2550
แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิ์ที่ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการใหม่ให้สอดคล้องกฎหมายต่อไป

อย่างไรก็ดี

มีข้อยกเว้นกรณีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ.2549 กรณีนี้ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

นอกจากนี้ ในการตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงมีข้อพึงระวังอีกประการหนึ่ง คือ แม้มกฎหมายจะมีได้ห้ามตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงมาเป็นคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีเดียวกันนั้นก็ตาม หากแต่ปัจจุบันมีแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.600/2554 ไวชัดเจนสรุปว่า การตั้งกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงสองในสามคนมาเป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยเป็นประธานกรรมการสอบสวนคนหนึ่งและอีกคนเป็นกรรมการสอบสวนและเลขานุการอีก ย่อมเป็นเหตุให้มีสภาพร้ายแรงทำให้เกิดความไม่เป็นกลางตามนัยมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติราชการทางการปกครอง พ.ศ.2539 ผลการสอบสวนจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้คำสั่งลงโทษไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย จึงพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาเมื่อจะตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง จึงพึงระมัดระวังและหลีกเลี่ยงเพื่อมิให้เกิดการยกขึ้นกล่าวอ้างและฟ้องร้องคดีดังกล่าว

ท้ายสุดนี้ ดิฉันหวังว่าเรื่องที่น่าเสนอในวันนี้จะเป็นประโยชน์กับเพื่อนครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านที่เป็นผู้บังคับบัญชาในอันที่จะได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงให้เป็นที่ไปโดยถูกต้องตามกฎหมายนะค่ะ แลพบกันใหม่วันจันทร์หน้าค่ะ

ศิริพร กิจเกื้อกูล

เลขาธิการ ก.ค.ศ.

ที่มา มติชน วันที่ 5 มกราคม 2558